Anarkisten

ORGAN FOR SKANDINAVIEN

Udg. af en Gruppe Anarkister. Ansvarh. J. Mortensen.
5 Ø. pr. Nr. 35 Ø. halvaarl. Udland 10 Ø. pr. Nr., 1 Kr. aarl.

Nr. 5 December 1907 1. Aarg.

Sophus Rasmussen

Det er en underlig Tanke, at den Mands Liv er udslukt.

Vi, der daglig saa ham, den ene Aften hos de unge Socialister, den anden Aften paa Møder, enten det var det ene eller det andet Parti, vi, der kender ham som den bærende og animerende Kraft indenfor Anarkisterne, — for os staar denne Mand med sin rastløse Færd og sin Alvor endnu levende og vil bestandig staa saaledes gennem de Spor, han har sat sig.

Sophus Rasmussen lærte jeg at kende, da han for en Del Aar siden stilfærdig gik rundt og lejlighedsvis stak én og anden et lille kommunistisk Organ i Haanden — det var det norske af Kristoffer Hansteen udgivne „Til Frihet". Jeg kom hjem til ham i hans lille Logis, og jeg lærte snart at sætte Pris paa denne intelligente Mand med hans store og ædle Tanker. Vi kom ofte sammen, og lige saa ofte faldt Talen paa Rasmussens kæreste Ønske: at faa et Blad ud herhjemme. Han havde allerede deltaget en Del i de anarkistiske Diskussjonsklubber „Tolerance" og „Peter Krapotkin", som var her i Byen i 90-erne, og desuden skrevet en Del til „Til Frihet" og den ligeledes norske „Anarkisten". Men det var ham ikke nok. Og endelig i Foraaret 1905 lykkedes det ham at faa „Skorpionen" i Gang.

Her begynder Rasmussens Lidelseshistorie.

Sophus Rasmussen var efterhaanden bleven stærk Individualist. I en Artikel i „Skorpionen"s Nr. 4, hvorfor han blev dømt til otte Maaneders Forbedringshus, skriver han bl. a. om sig selv: ... „Der er spurgt mig saa ofte, hvorfor jeg kæmper for Anarkismen — for Individets Ret, og jeg har som Regel svaret: „Fordi det passer mig, det morer mig, interesserer mig!" Jeg ved, de fleste Mennesker, der kæmper for en Sag, der møder stærk Modstand, er saa tilbøjelige til at betragte sig selv som Martyrer. Jeg ved, at alle, eller næsten alle — hele det smaatskaarne, lavsindede og jamrende Slæng af Statsreformatorer, Religions- og Moralprædikanter betragter sig selv som Idealister og tror at handle af Hensyn til deres Medmenneskers Vel. Og jeg ved, at det lige saa lavpandede Folk ser op til disse Dydsdragoner og betragter dem som ophøjede Væsener, der af pure Kærlighed til deres Medmennesker opofrer sig for dem. Det hele beror paa et Bedrag — en Løgn. De kæmper kun for et, nemlig Tilfredsstillelsen af sit eget „Jeg"; men de er sig det ikke bevidste. Dem, som er sig det bevidst, men ikke vedkender sig det, kalder man Hyklere. En særlig ondartet Type paa disse finder man hos den statslønnede Præst og hos den social-demokratiske Levebrødspolitiker.

Naar jeg selv kæmper for Anarkismen, er jeg mig bevidst, at det kun sker for at tilfredsstille mit eget „Jeg". Jeg er Anarkist af Naturen, som alle er det. Min Opdragelse, al det religiøse Løgn, nationalistiske Sludder og moralistiske Vanvid, jeg blev proppet med fra Barnsben af, lagde imidlertid en ydre Skal over mit naturlige Syn og min naturlige Moral. Men da jeg i Skolen var meget doven til Religion og Krigshistorie, og ikke var underkastet stor Tvang i Hjemmet, blev Skallen ikke tykkere, end at den sprængtes, saa snart jeg ved Læsning og Tænkning blev klar over min naturlige Moral og

SOPHUS RASMUSSEN.

Ret. Jeg blev Anarkist paany, denne Gang bevidst. Men fordi et Menneskes Anskuelser er anarkistiske, behøver han ikke at kæmpe for Lærens Udbredelse, men kan nøjes med at opponere og protestere, naar hans Ret trædes for nær. Der skal andre Grunde til, og de skabtes ved den Modstand mod mit „Jeg", som jeg mødte udefra — fra Samfundsfællesskabet. Resultatet af Modstanden blev Kamp, Fællesskabet vilde overvinde Jeg'et — Jeg'et Fællesskabet. Som Menneske stræbte jeg efter Lykke og Tilfredshed. Det stræber alle efter. Nogle naar tilnærmelsesvis det sidste, yderst faa det første. Jeg naaede ingen af Delene, fordi jeg for at blive tilfreds maatte have Frihed, men min sociale Stilling i Statssamfundet hindrede mig i at skabe mig dette, og for at blive lykkelig, maatte jeg have et naturligt Virkefelt for Daadstrangen, og det kan et frihedsstræbende Menneske selvfølgelig ikke faa i en Tvangsanstalt. Alle de Krav til Livet, som man i Barndommen og Ungdommen havde haabet at skulle se opfyldte, viste sig efterhaanden at være Illusioner og Luftkasteller, der ramlede sammen ét efter ét. Jeg greb naturligvis efter et nyt Virkefelt for Tanken og tog det, der laa lige for — Jeg'ets Kamp mod den Magt, der bekæmpede Jeg'et, og som havde grebet forstyrrende ind i mine Forsøg paa at tilfredsstille mit Jeg. Kampen føres altsaa for mig selv, ikke for andre. Hele Opgaven er at bryde ned paa de Tvangsinstitutioner, som Statssamfundet er bygget paa, bryde ned paa den bestaaende Moral, paa Fordomme, paa hele denne unaturlige Dressur, som har gjort Menneskene saa smaatskaarne, og som dræber alle de friske frie Spirer i Ungdommens Sind. Samfundets Omdannelse, Menneskenes Lyksaliggørelse, Anarkiets Gennemførelse, — Virkeliggørelsen af alt dette er mig saa revnende ligegyldigt, ja, det vilde endog være mig imod, om det skete nu, fordi jeg derved vilde miste Betingelserne for Kamp, det, som giver mit Liv Indhold, fordi Freden kommer for sent, til at jeg kan føle mig tilfreds med den. Jeg kæmper kun for Kampens Skyld, fordi det tilfredsstiller mit Jeg at se disse pjaltede, skabagtige, hykleriske Samfundsstøtter, disse moralske Jammeridealister og ynkelige Magtstræbere, som ubønhørlig tramper al Selvstændighed ned, hade mig, foragte mig, ærgre sig over mig, det morer mig at se deres Indignation, at høre deres Latter eller Harme, men først og fremmest morer det mig at mærke deres Modstand. Det er ikke saa meget Had, der danner Drivkraften, men mere Lyst, Trang til at vise Modstanderne, at Jeg'et, det enkelte Jeg, naar det da lever, er mægtig nok til at hævde sig overfor Tvangsfællesskabets Underkuelsesforsøg. Hvad Fanden skulde jeg dog bryde mig om mine Medmennesker for, hvorfor skulde jeg kæmpe for deres Interesser, naar det ikke netop var, fordi jeg derved fandt en Maade at tilfredsstille Jeg'et paa. Har man nogensinde set et Menneske kæmpe for en Sag, han mente var rigtig, naar han følte Modbydelighed derved i enhver Henseende, naar han ikke følte Lyst eller Interesse for Kampen? ..."

Dette skrev Rasmussen i 1905. Samtidig holdt han en Del Møder, hvor han utrættelig arbejdede for Dannelsen af en Organisation, hvortil Heldet var ham alt andet end gunstigt, og inden ret længe blev han fængslet. Han sad nogen Tid, indtil hans Sag gik til Doms, da han midlertidig løslodes. Eftersom han nu ikke anede, hvor stor hans Straf vilde blive — det var de strængeste Paragraffer, han skulde dømmes efter — besluttede han at flygte og afvente Resultatet i Udlandet. Men netop som han stod i Begreb med at forlade Landet, — han maa være bleven forraadt — fængsledes han atter. Han fik senere sin Dom, der lød paa otte Maaneders Forbedringshus, og paa Spørgsmaalet, om han vilde søge Benaadning, svarede han: Jeg søger ikke om Naade, men om Ret!

Saa gik Turen til Vridsløse.

Fra Fængslet skriver han til mig: „... Her er forfærdeligt trist. Men jeg kommer vel nok over den Tur, og ét skal jeg love dig og vore Meningsfæller, at hvor længe jeg end skal sidde indespærret, skal det ikke gaa med mig, som

det desværre er gaaet med saa mange andre, at de er faldet hen i Sløvhed og har opgivet videre Virksomhed for Sagen ..."

Sophus Rasmussen har holdt Ord. Da han en Dag i Juni Maaned lodes ud i den varme Sommer, var han straks, da jeg traf ham, lige saa ilter og begejstret som før, og han tog fat igen. Nu havde imidlertid Politiet tilbageholdt nogle af hans Bøger. Og for at fremtvinge en Afgørelse af, om det havde Ret dertil, angreb han Politiet i sit Blad. Selvfølgelig fik Rasmussen en Afgørelse af, om Politiet maatte stjæle, men paa den Maade, at man ikke maa beskylde Politiet for noget, selv om man ved, at det er sandt og — tillige en Dom paa tre Maaneders Fængsel. I den mellemliggende Tid havde han paadraget sig Straf, fordi han havde undladt at melde sig til Protokollen over „mistænkelige" Personer — her vilde han ogsaa fremtvinge en Afgørelse af, om *han* var pligtig til dette. Men Politiet anholdt ham ganske simpelt en Aften, medens han gik i sit lovlige Hverv og solgte Blade paa Raadhuspladsen. Da sad han en Maanedstid. Atter undlod han at melde sig, og foruden de tre Maaneders Fængsel for „Fornærmelser" mod Politiet ventede der ham nu tillige tre Maaneders *Tvangsarbejde*.

„Jeg kommer ikke levende ud!" var hans Ord. Og i god Tid rejste Rasmussen til Sverig, hvor han fik Arbejde. Men Politiet var ikke tilfreds hermed og æggede ham endnu mere ved at jage ham væk. Nu maa Hadet være blusset op i Rasmussen, og han har taget sin tvungne Beslutning.

Er Politiet maaske *nu* tilfreds?

Eller — — —

— — Som før sagt, Rasmussen var Individualist, naar han talte og skrev. Men en mærkelig sammensat Natur. I en Mængde smaa dagligdags Tilfælde viser hans Handlinger uegennyttig Godhed og Kammeratskab. Saa kunde vi saa ofte strides, og han blev haard, men retfærdig. Han kunde begejstres for sin Sag og lægge stort Arbejde deri. Og naar han saa syntes, han vandt Modvilje, haanede og spottede han denne „pjaltede Hob" paa den ironiske Maade, der var ham egen. Han hadede Uretfærdigheden som nogen. Han sagde sin Mening lige ud og uden Tøven, hvad enten det var mellem Kammerater eller paa mere farlige Steder, hvor baade Politi og Presse slog ned paa ham.

Og alt efter som denne Mand hentede sig Pinsler ved „Hævdelsen af sit eget Jeg", voksede hans Had. Stærkere og stærkere i Hadet og stærkere i sin Overbevisning. Saaledes var Sophus Rasmussen til det sidste — trods alt. Saaledes var han, lige til han skød det Kreatur ned, som kom og vilde lægge sin Haand paa ham og tvinge han derhen, hvorfra han ikke mente at komme levende ud.

Han fik en smuk Død.

Han er vel den første her i Landet, der videst efter Evne har forkyndt de nye Ideer. Og kæmpede han end i Døden kun for sit „eget Jeg" og imod „Tvangsfællesskabet", saa har han dog med dette Skud og med sit eget Blod lagt Grunden til den Bevægelse, som snart skal komme. Intet Under, om mange nu og i Efterverdenen i ham vil se en stor Idealist.

Ja, hans Liv har været haardt, men ikke forgæves.

Vi skylder ham Tak! Lad os give ham den i Arbejdet.

Julius Samuelsen.

Menneskelig Ondskab er Produktet af visse, bestemte Forhold og ophører med disses Fjærnelse.

Efter Aug. Goll.

Frihedsmanden

Du slog til Lyd, Du vakte op
en Flok af sløve Trælle,
der lydig som en Slaveæt
sig dukker under Kapitalens Vælde.

Med kraftigt Tag du slog en Klo
i dvaske Tankers Leje,
Du standsed' i det korte Nu
den dorske Slentren ad de kendte Veje.

Et Gisp det gav i Land og By,
forskrækket gned man Øjet:
Du gode Gud! er her en Mand,
som blev sig selv, hvis Ryg man ej fik bøjet?

Ja, Kammerat, dit sikre Skud
gav Genlyd over Landet;
Du traf ej blot din Bøddels Hals,
men Hjærner, som med Danskens Grød er blandet.

Dit sande Ord blev mødt med Haan
og lagt i Magtens Næver,
Respekt din stolte Handling gav,
derfor vor bedste Tak den af os kræver.

Skønt Proletar dit Liv blev rigt,
af Idealet dannet;
din Død Dig hæver himmelhøjt
som Typen paa en Mandi — Kællinglandet.

Li-ping.

Overhørighed mod Loven betinger Fremskridtet.

Gustav Wied.

Syndikalistiske Tanker

Alle vi, som tiltrods for den daglige Trædemølle har et vaagent Øje, et modtageligt Sind, alle vi, som har en lille Rest af Menneskets fordums saa ubændige Frihedstrang tilbage, vi ser, hører og føler ogsaa dybest den Uretfærdighed, der daglig udøves af et lille Mindretal mod den store Hob af en Haandfuld Pengefyrster mod hele det Mylr af Besiddelsesløse, der spredt rundt paa Jordkloden frembringer Rigdom og dog selv for største Delen lever i den dybeste Armod. Men ikke bare sanser vi Trang, Vold og Krænkelse af vore menneskelige Rettigheder, som den grusomme Uret sligt er, nej, der tændes i os et glødende Had, et brændende Begær efter Tilintetgørelsen af denne Tilstand og Oprettelsen af et Samfund; der virkeliggjorde vore Haab, bygget paa Friheds- og Lighedsprincipets Fundament, forenende alle Mennesker til en eneste Menneskehed. Det gælder altsaa for os om at komme til Klarhed over, hvordan vi naar et saadant Samfund, hvilken Vej vi skal benytte for at paaskynde den sociale Revolution, denne Omvæltning af det Bestaaende, som maa til for at udløse Menneskene af Pengenes og Ejendomsbegrebets Fortryllelse, af Autoritetens og Religionens Herredømme. Dette er da ogsaa alle frihedselskendeMenneskers Bestræbelser, omendskønt deres Meninger om, hvorledes det kan lade sig realisere, er afvigende fra hinanden, maaske endda ikke saa lidt forskellig, som det ved overfladisk Betragtning kunde synes.

Allerede ved Socialismens Gennembrud for nogle og tredive Aar siden var der Enighed om, at der maatte skabes et nyt Samfund; men hvorledes det skulde skabes, derom var der Uenighed, og dette Spørgsmaal var Aarsagen til Delingen indenfor den socialistiske Bevægelse, der skiltes ad i to Hovedgrupper, hvoraf den ene satte den politiske Frigørelse i første Række og mente at kunne opnaa den ad parlamentarisk Vej og ved Hjælp af Reformer (Social-Demokratiet), medens den anden Retning satte den økonomiske Bevægelse forrest og mente ad denne Vej at kunne befri Proletariatet og gøre Ende paa ethvert Herredømme (Socialister og Anarkister).

Denne økonomiske Frigørelse er da ogsaa det, hvorom Proletarernes Tanker atter og atter koncentrerer sig, og hvordan skulde det være anderledes? Arbejderne, der til Stadighed bliver udbyttet og tvunget i Knæ paa økonomisk Omraade, hvorledes kunde disse dog være ufølsomme overfor den store Uret, der tilføjes dem Dag for Dag, Aar ud og Aar ind igennem Udbytningssystemet, fra hvem der røves alt det, der giver Livet Værdi alt det, der giver Glæde og Lykke. Nej, Arbejderne føler det saamænd knugende tungt alt sammen og er derfor ivrigt optagne af Tanken om Befrielsen fra dette Aag. Er ikke de talrige faglige Organisationer et storslaaet Bevis i saa Henseende? Jo, ganske sikkert, kun hylder disse mange Steder den Anskuelse, at den politiske og den økonomiske Bevægelse maa arbejde Haand i Haand. Særlig i Tyskland og Skandinavien er denne Mening den fremherskende. Men der var dog nogle, der tvivlede, og efterhaanden er der blevet flere og flere, det er gaaet op for, at paa denne Maade bliver det aldrig til noget med Afskaffelsen af Lønsystemet, og det skulde da vel have været Meningen med Dannelsen af Fagorganisationer; deres Tanker krydsede stadig om Problemet, hvorledes Proletariatet skulde komme bort fra alt det politiske Gøgl ind paa den rent økonomiske Bevægelse, og paa denne Maade opstod den syndikalistiske Bevægelse.

Syndikalisterne hævder, at ved det økonomiske Slaveris Ophør bortfalder det økonomiske af sig selv, de retter derfor deres Angreb først og fremmest mod Kapitalen, mod Udbytterne, de anerkender dermed Klassekampens Berettigelse.

Syndikalismen er dog ikke alene Klassekamp til Forbedring afArbejdernesKaar og Afskaffelsen af Lønsystemet, det er tillige en Forberedelse til det endelige Opgør, en Opdragelse for Proletariatet til at blive bevidste og viljestærke Mennesker, der i Gruppevis kan overtage Produktionen og Reorganisationen af Samfundet. Dette er i Korthed Hovedtrækkene af Syndikalismen. Af Midlerne, hvorved den sociale Revolution tænkes gennemført, er der flere, de vigtigste er direkte Aktion, Generalstrejke og antimilitaristisk Propaganda. Syndikalismen har saaledes en dobbelt Opgave. Til den ene Side den, at føre de Udbyttede i Kamp for bedre Levevilkaar og til Forstaaelsen af deres eget Værd og til den anden Side den, at forberede de organiserede Lønarbejdere igennem selve Nutidskampen til det kommende Opgør og det fremtidige Samfunds Fødsel.

Den syndikalistiske Bevægelse maa paa ingen Maade undervurderes, dens Indflydelse er af afgjort revolutionær Virkning paa Proletariatet. Den er Drivfjederen i dets stadige Kampe mod den herskende Kapitalistklasse, hvilken Kamp igen er en Spore til Forstaaelsen af vort eget Jeg og dets Krav. Naaet saa langt, staar Proletariatet paa fuldkomment revolutionært Grundlag, og det vil da ikke hvile, før den fuldstændige Omvæltning er gennemført og det med det frie Arbejde har lagt Grundstenen til det nye Samfund, der vil yde Lykke og Velfærd for alle Mennesker.

L. Nielsen.

Begravelsen

Sophus Rasmussen myrdedes den 13. November. Begravelsen fandt Sted paa Bispebjerg Kirkegaard Søndagen den 17. s. M. I det lille Kapel foregik de almindelige overtroiske Ceremonier under stærk Trængsel, og ude paa Kirkegaaden dannede et Tusind Mennesker Følget. Da Præsten trak sig tilbage til sin ventende Vogn, fik Begravelsen et storslaaet højtideligt Præg. Efter Tilladelse af afdødes gamle Moder stod en ung Pige op paa Graven og holdt med klar Stemme følgende Tale, der i disse Omgivelser fik en gribende Virkning.

Der er Mennesker, der i disse Dage har følt sig saa store og gode, at de mente at kunne se ned paa Sophus Rasmussen. Vi føler os ikke større, end at vi kan se op til denne Mand og frembærer i Dag vor inderlige, hjærtelige Tak for det Arbejde, han hele sit Liv igennem har gjort for Underklassens Frigørelse.

Naar Søen slaar imod Strandbredden, ved vi, at der kommer mange smaa Bølger, men nu og da kommer der en stor; helt ude fra Havet kommer den, og med vældig Kraft ruller den fremad, rivende alt med, som kommer paa dens Vej.

Og naar den naar Strandbredden, splintres og sønderdeles den.

Saadan var Sophus Rasmussen. Han kom over os som et Uvejr, med sine skarpe Ord, sin stærke Tro, sin glødende Begejstring, Egenskaber, vi beundrede lige saa meget, som vi holdt af hans daglige Kammeratskab, hans Jævnhed og Naturlighed. Ja, der var meget at lære af ham, for han fik aldrig lært det selv, og det var at bøje Nakken for Uretten.

Han hadede Staten og dens Love, han spyttede af hele det fladpandede Bourgeoisi og Middelstand med dens flabede Grin af enhver, der kæmper for Idealer og Overbevisning, og han blev saa bedrøvet, naar han saa Arbejderne staa dumme, uden at vide Maal eller Middel.

Men han bøjede ikke Nakken. Med et haanligt Smil gik han ind ad Fængslets Dør, lige rank og ret gik han ud af den igen. Han var en Mand lige til sin Død.

Man plejer at sige om dem, der falder paa Valpladserne, at de falder med Ære. Han er faldet med tusindfold mere Ære end nogen af dem i sin Kamp for at gøre Menneskene frie.

Vi kan kun give vor fattige Tak, men vi véd, at ude omkring, helt ovre i fremmede Lande, er der i Dag Mennesker, som tænker paa ham, føler for ham og sender ham en stille Tak. Derfor gør det ikke saa meget, om Pressen nu kalder ham en sølle Fantast. Der vil engang komme Mennesker, frie, gode, og stærke, som ikke i ham ser en ussel Fyr og en sølle Fantast, men en Martyr, der faldt som Offer for et uretfærdigt Samfundssystem.

Vi kan kun sige Tak og love her ved hans Grav, at vi aldrig nogensinde skal glemme hverken ham eller den Sag, han kæmpede for.

Endnu blev Sandheden vidnet fra mangens Mund, og først en Time efter skiltes Følget.

Om Aftenen skulde der i Byen have været afholdt et Møde mod Politiforfølgelsen. Men ved Kalamiteter fra nogle unge Socialisters Side og ved direkte Modarbejdning fra Politiets Side kunde der intet Steds skaffes Lokale. Man bestemte sig da til at drage ud paa Fælleden, men gjorde ved Ankomsten til Boulevarden Holdt, hvor der saa taltes fra Bænkene. Politiet var imidlertid alarmeret til Fælleden, hvor det kedede sig, mens Mødet afholdtes paa Boulevarden. Da Politiet endelig arriverede hertil, var Mødet færdigt, og det var kun forgæves, at det søgte Roligheden forstyrret.

Socialisterne før og nu.

Det er nu 35 Aar siden, at „Internationale", forsamlet til Kongres i London, vedtog at deltage i det parlamentariske Lovgivningsvæsen og opfordrede Arbejderne i alle Lande til at støtte sig.

Hidindtil havde den Kamp, Internationale havde ført, været en ren revolutionær økonomisk Kamp af de forenede internationale Arbejdere mod den internationale Kapital.

Hele Lande var bleven vakt, store Arbejdsmasser, der taltes i Ti- og Hundredtusinder, tilsagde hinanden deres Støtte, i Italien havde man endda følt sig saa sikker, at man i to Byer brændte Skatteprotokoller og Lovbøger og erklærede Jorden og alle Redskaber for fælles Eje.

Regeringen rasede, dømte og deporterede, men kunde ikke tilintetgøre denne Bevægelse, der strakte sig fra By til By, fra Land til Land uden nationale Skildninger eller Tvistspørgsmaal.

Saa kom Ordren fra London. Arbejderne, i hvert Fald en stor Del af dem, fulgte Parolen, og lad os nu se paa Resultatet.

Den unge, stærke, begejstrede Bevægelse, der, bygget paa international Basis, hastede fremad mod den sociale Revolution, ser vi nu splittet og delt i smaa nationale Foreninger med nogle meget store Ledere, der endog paastaar ikke at ville vige tilbage for at slaa andre Landes Arbejdere ihjæl.

Og som Formen er skiftet, saaledes har ogsaa Maalet forandret sig.

„Fuldstændig Frihed, aandelig som økonomisk, var 60-ernes Løsning, nu er Maalet: Politisk Magt og Statens Overtagelse af al Produktion.

Om den sociale Revolusjon er der aldrig Tale, højst ymter man lidt om engang at købe Kapitalisterne ud, for at de ikke skal kunne konkurrere med Statsmonopolerne.

Og imens sulter Arbejderne; „vent bare, til vi bliver Flertal i Rigsdagen," siger Lederne, „man kan ikke opnaa alting paa en Gang. Nu har vi siddet i 30 Aar og endnu ikke udrettet andet end at lave Husmands- og andre Love i Kapitalisternes Favør, saa kan i nok forstaa, at det varer et godt Stykke Tid endnu, inden I faar noget. Vent dog, til vi bliver Flertal, saa omformer vi hele Samfundet."

Men i den finske Rigsdag er Social-Demokraterne Flertal, de kan gennemføre hvilken Lov det skal være, selv en som Privatejendommens Afskaffelse; men er der nogen, der har hørt, at de har gjort det?

Social-Demokraterne ejer Flertal i Rigsdagen og kan tiltrods for det intet gøre, det er den store Sandhed, de nu selv har givet Bevis for, og som vi længe har vidst.

Kapitalen, ikke Rigsdagen, bestemmer de økonomiske Tilstande i et Land, og selv om demokratiske Rigsdagsmænd sad inde med al den politiske Magt, der eksisterer, kunde de ikke bringe Kapitalisterne til at stjæle en Øre mindre fra Arbejderne.

Kun en stærk økonomisk Bevægelse, en Fagforeningsbevægelse, der, befriet for al Tvang og alle politiske Spekulationsmagere udelukkende forfægter Arbejdernes Krav, en Bevægelse, som ler ad alle Voldgiftsdomstole og „Beskyttelseslove", og som spænder fra Land til Land, kan befri Arbejderne for det Uhyre, som nu udsuger dens Liv og Blod.

E. J.

Afdød Kammerat

Samtidig med Rasmussens Død fik vi en anden sørgelig Meddelelse, at Proletarsygdommen Tuberkulose har endt en Kammerat *Einar Håkanssons* Liv ovre i Sverig.

Hans revolutionære Aand har givet sig Udslag i en lille Bog: *„Draksådd"*. Retten konfiskerede dette Arbejde.

Var Døden ikke kommen Magthaverne i Forkøbet, havde Einar Håkansson snart siddet bag Laas og Slaa.

En god Kammerat! Levede som Proletar — døde Proletardøden.

Gerda Laursen.

Terrorister

Af *Erich Mühsam.*

Snob kalder jeg et Menneske, der forfalsker sine Instinkter, understreger indbildske Ord og præparerer sin Stil.

Bild Dem ikke ind, Højstærede, at De ikke er nogen Snob, fordi De forkaster Terrorismen ud af den dybeste og ærligste Følelse. Kun er i saa Fald Deres Snobisme nedarvet. Moralske Konstruktioner, fremmede for Deres Grundfølelser, er bleven Dem oktroyeret af Præster, som De og Deres Forfædre har skaffet til Veje. Jeg antager det, fordi jeg sætter Deres Intelligens højt nok til ikke at tro, Deres moralske Værdsættelse af individuelle Handlinger er Produktet af en tilsvarende Sindsbeskaffenhed.

Ellers maa jeg til min Beklagelse betragte Dem som en Hykler. Hykler kalder jeg nemlig en saadan, der af sin Dumhed danner en Konfession, som understreger sit Mindreværd og stiller sin Stilløshed til Skue.

Snobisme vilde det ogsaa være, hvis De forklarede mig, at Deres afvisende Holdning overfor terroristiske Handlinger ikke var dikteret af sædelige Indvendinger, men skrev sig fra Overbevisningen om, at stilfærdige Mennesker, Folk af kunstnerisk Kvalitet, kun kan staa fremmed overfor saa »vaagne Interesser«, der gennem de sociale Følelser avler den politiske Terrorist.

Bliv mig venligst fra Livet med den kunstneriske Fornemheds Indifferentisme.

Bagtal endelig ikke det gode Ord Kultur med den Indbildning, at det er i Modstrid med det sociale Liv. Jeg har altid fundet, at netop de Folk har den mindst mulige Anelse om Kultur, som Dag ud og Dag ind slaar om sig med Kulturbegreber. Denne Øvelse kalder jeg snobistisk Storhedsvanvid. De forundrer Dem over, at jeg begynder mine Betragtninger over Terroristen med en saa fjerntliggende Polemik. Det synes mig fordelagtigst straks at have Banen fri for mine Anskuelser, hvilke jeg føler ikke er i Modstrid med nogen som helst kunstnerisk Æstetik eller Ethik.

Terrorisme er, for først engang at præcisere selve Begrebet, den af en Enkelt eller flere egenmægtig i Anvendelse tagne fysiske Justits, førend de socialt regulerede Samfundsdrifter har sat sig i Bevægelse.

Jeg taler her først om politisk Terrorisme, om dem, der sidder inde med Protestens Tendens mod forhadte sociale Indretninger. Saa socialt, saa etisk, om De vil, saa moralsk den politiske Terrorist end gaar frem, saa stiller den individualistiske, antidemokratiske Udvikling af hans Karakter ham dog udenfor dem, der maa betragtes som undertrykte og sammenbøjede Led i Folkets store Kæde.

Haandhævelsen af terroristiske Midler anviser Udøverne Plads i de kunstneriske Personligheders Række. Terroristen føler sig ikke tilhørende Samfundet, ikke som Medlem af de under Loven bundne, han tilmaaler sig egne Magtgrunde, han beslutter ud af sine personlige Erfaringer over Skæbnen i det Fællesskab, i hvilket han er stillet.

Han er revolutionær, ikke som andre, der vil opdrage deres Medmennesker til Samliv paa et principielt forandret Samfunds Grund, men med Kunstnerens utaalmodige Produktivitet, der selv vil opbygge det Nye, og hans særlige Art af kunstnerisk Virksomhed er den, at han i Ødelæggelsen ser en Skabelse.

Det er ved Bedømmelsen af terroristiske Handlinger ligegyldig, om Gerningen tilstræber en umiddelbar Ændring i de bestaaende Forhold; det er ogsaa ligegyldigt, om dens Motiv maa søges i en brat Opbrusning af Temperamentet, i en langsomt voksende Lidelse eller i en nøgtern overvejet Fuldbyrdelse af en Beslutning. Endvidere er det ligegyldigt, om Gerningen er Følelsens Udtryk hos en Enkelt, der tager et Flertals maalbevidste Hensigter i Betragtning, eller gør Propagandaens Nytte for en Bevægelse — fælles for alle saadanne Handlinger er Bruddet med det demokratiske Princip og deres direkte Virkning.

Fuldstændig kunstnerisk er altid den fra al Tidsbestemmelse udløste Stemning ved Udøvelsen af terroristiske Gerninger.

Præsidenterne Carnot og Mac Kinley, Monarkerne Alexander og Humberts Tilintetgørelse: Ravachol, Henry, Caserio, Bresci og Reinsdorf, de mange, hvis Navne er trængt igennem den russiske Revolution, de satte deres Liv ind paa en Handlings Øjeblik, de følte alle deres Skæbne fyldestgjort, deres Liv levet og deres Tilværelse begrundet med en Drifts Udøvelse. Enhver af deres Gerninger er Fuldførelsen af et kunstnerisk Livsværk.

Derfor er det ikke paafaldende, at mange Gange en Revolver knalder, en Dolk trækkes og en Bombe kastes, hvor den forskrækkede Verden forundret spørger efter Grunden. Emil Henry vidste fuldt ud hvad han gjorde, da han anbragte en Sprængmaskine i Vestibulen til en Bourgeois-Café i Paris; han vidste, at denne Handlings Psykologi maatte være det langt overvejende Flertal af hans Tidsfæller fremmed og med Sikkerhed førte til Guillotinen. Han vidste ogsaa, at han paa sin Vandring til Skafottet fulgtes af Millioners Forbandelser, Forbandelser fra de i deres dybeste Følelse Saarede — men hans af social Lidelse bestemte kunstneriske Vilje befalede, og han gjorde, hvad han maatte gøre.

Lige saa lidt paafaldende er det, at mange Gange der, hvor man skulde vente terroristiske Handlinger — hvor de aabenbarer sig for Terroristens Intelligens som den eneste Hjælp mod Maghavernes Afskyligheder — at alt forbliver roligt. I preussisk Polen har Regeringen gennem en Aarrække undertrykket Folkets Sprog, den eksproprierer de Hjemstedsberettigedes Jord og trækker fremmede Folk ind i Landet. Vilde nogen forundre sig, naar de i deres naturligste Følelser saarede Polakker stak Husene i Brand for de Indtrængte, som af fjendtlige Magter har faaet det polske Land fordelt til Bebyggelse? Vilde nogen forundre sig, om dette skete i et Land, som har vist Temperament nok til at gøre Børnene under den kæmpemæssige Skolestrejke til Martyrer for deres Folk?

Terroristernes individuelle Handlinger er indtil nu udebleven i Polen. Jeg tror, at de ogsaa i Fremtiden ville udeblive, fordi det demokratiske Princip gennem mange Generationer er trængt det polske Folk i Blodet, og fordi en Enkelts Temperament eller et lille, indbyrdes forbundet Mindretal ogsaa kun formaar paa demokratisk Maade at gribe voldsomt ind i et Samfunds Drift.

Og dog var det en Polak, der for første Gang paatog sig kunstnerisk at udvikle Terroristen som Individualismens kunstneriske Erklæring, som et asocialt Menneske. Gordon, Helten i Przybyzewskys »Satans Børn« er Terrorist af Glæde over Skrækken. De vil af hans Eksempel kunne se, hvor lidt Terroristen har at gøre med Demokraternes »vaagne Interesser«, og hvor lidt aandrig de moralistiske Banbullers sædelige Indignation er, hvilken vi ved saadanne Lejligheder er vant til at læse i den snobbede og hykleriske Presse.

Vil De venligst meddele Deres Kammeradvokat, at jeg med disse orienterende Bemærkninger hverken har villet opfordre Dem eller nogen anden til Mord, Brandstiftelser, Overfald eller lignende Struggle for Life, men at det kun har været min Hensigt, ud fra den ensidige Stilling, som jeg i Følge mit Kunstnerstandpunkt indtager, at tydeliggøre Terroristens kunstneriske Princip, og, om De vil, retfærdiggøre ham for Snobber og Hyklere.«

Efter „Polis“.

Vor Skarnkasse

En Maddike. Aldrig — absolut aldrig — vil jeg beklage mig, naar Pressen rakker os ned. Det véd og fortsaar jeg. Men naar en ultraradikal Redaktør som Frejlef Olsen slaar mig paa højre Kind, agter jeg dog ikke at lægge venstre til. Denne „frisindede“ Mand har en absolut Forkærlighed for at snavse *dem* til, der ikke kan forsvare sig. Saaledes gjorde han ved Rasmussen efter hans Død. Saaledes gjorde han ved de 13 unge Socialister, da de kom i Fængsel. Under Pæderastaffæren skrev han mange og lange Artikler om, at man burde lade disse Mennesker blive i det Mørke, hvor de hørte hjemme, og lige saa tidt oplyste han om, at „Affæren“ strakte sig op i saa høje Lag, at Personerne stod udenfor Loven. Af dem, der staar udenfor Loven kender jeg kun Hoffet og Idioterne. Nu kan det jo godt være, det er Løgn; men heller ikke *de* kan forsvare sig.

Denne „frisindede“ Mand er tarvelig.

Ogsaa han skriver „antimilitaristiske“ Artikler samtidig med, at han smæder de unge Socialister med „Drenge“ og „Drengestreger“. Men tror han da, at han med sine Artikler kan faa Indflydelse paa en eller anden Krise, som f. Eks. forrige Aar i Sverig, hvor netop den socialistiske antimilitaristiske Propaganda har haft den Betydning, at man meget beregnende ikke lod den forsøge en virkelig Demonstration i Handling!

Nej, da priser jeg de 13 unge Idealister! Der er tyve Gange mere Oprigtighed og Ærlighed i disses Opraab end i denne forlorne „ultraradikale“ Redaktørs samtlige Hofartikler. Hans Sjofelheder gør ham kun værdig til det Skud Krudt, han saa uklogt inviterer sig til.

X.

Organisation. Efter sikkert Forlydende har man indenfor Opdagerkredse dannet en hemmelig Forening med det Formaal, ikke at ville være Pligtens Ofre og derfor ikke oftere vil indlade sig paa Arrestation af Anarkister.

Religionsvanvid. I „Socialdemokraten“ stod anført en Artikel, der havde det Formaal at blande Anarkisme og Religion sammen i en Pærevælling. Artiklen var undertegnet „En ung Socialist“. Hvilken Idioti! At blande den højeste Autoritets Dyrkelse sammen med Autoritetens absolute Forkastelse! Religionen er opstaaet i Folkets Uvidenhed, i dets Frygt for Naturfænomenerne og er derved bleven en Trossag, Troen paa noget overnaturligt. Anarkismen drager derimod Naturen i Mennesket frem og fordrer naturlige Tilstande. Hvilken Hjærneforvirring!

En Mursvend. Ved Grundstensnedlæggelsen til det nye Slot deltog Hs. Majestæt, idet han gav Rollen som Murer paa Fløjelstæppe, og han udførte sit Arbejde med Energi og Grundighed. Forhaabentlig animeres Majestæten vel ikke saa meget, at han under en eventuel Strejke atter tager Skeen i Haanden.

Kvinden og Ægteskabet.

Overretssagfører Just Lund holdt forleden i Kvindevalgretsklubben et Foredrag over ovenstaaende Æmne. Selvfølgelig formede Foredraget sig som et Forsvar for den kønslige Tvangsinstitution, og forfærdende var det Billede, som Fremtiden med sin samfundsmæssige Børneopdragelse oprullede for Taleren. „Hvilke *uhyre Skatter* maatte der ikke udredes, om sligt blev gennemført!“ udbryder han.

Hvilken *uhyre Uvidenhed* kræves der ikke for at udtale dette Nonsens!

I det Øjeblik, Børneopdragelsen er en *Fællessag*, maa Samfundet nødvendigvis være kommet saa vidt, at alle materielle Værdier er *Fælleseje*, og hvorfra Skatter da skal komme, eller hvortil de skal bruges, kan vist ikke engang en Prokuratorhjærne definere.

En anden Taler, Dr. Starcke, var ligeledes ægteskabelig anlagt, idet han anførte, at alt, hvad der hedder Fasthed, betød Besparelse af Kraft, medens al Løshed var Ødslen med Kræfter. — Denne Udtalelse er et Næveslag i Synet paa Sandheden, som maa være, at alt, hvad der hedder Fasthed (Tvang) er at svinebinde Kraften, medens al Løshed (Frihed) selvfølgelig er Frigørelse af Kræfterne. Forøvrigt turde Talen om Ægteskabets Fasthed være en Illusion, de mange aabenbare og skjulte Skilsmisser taler tilstrækkelig tydeligt om Umuligheden af den ægteskabelige Morals (Umoralitets) Opretholdelse.

Doktoren stillede til Slut i stilfuld Fortsættelse af det anførte, Kravet om, først at gøre sin Skyldighed og dernæst tænke paa Lykken. Vi har nu altid tænkt os at gøre vor Skyldighed *kun* ved at arbejde paa vor Lykke; men den tilstedeværende feminine Forsamling, alle de mange hel- og halvgamle Bourgeoisi-Tanter, applauderede livligt. De kunde med rolig Samvittighed her gøre deres Skyldighed i Bevidstheden om, at de alle forlængst mere eller eller mindre havde gjort deres Lykke.

Journalistik. Det første Anarkistattentat i Danmark har skæppet godt i Avisernes Kasser. Som vejrende Køtere støvede Skribenterne efter den offentlige Stemnings forskellige Afskygninger og bavlede i overlegen Uvidenhed Spalte op og Spalte ned for Erhvervelsen af de respektive 2 og 5 Ører. Et enkelt Blad, „Klokken 12“, der tidligere havde givet Rasmussens Forfatterskab Husly, optrykte med en slunken Kasses Ivrighed den Afdødes Artikler. Men dette var ikke nok. I Begejstringens Hede serverede Bladet endvidere to Digte „Anarkisten“ og „Mit Fædreland“ under Sophus Rasmussens Navn. Disse to Arbejder (skrevne under Mærket „Li-ping“) er imidlertid ikke laante fra „Skorpionen“ men fra dette Blad, som ikke har haft Forbindelse med Rasmussen, og i hvilket han ikke har skrevet en Linje. „Klokken 12“ har her anvist en meget snild Maade at undgaa Forfatterhonoraret paa, men Fremgangsmaaden — gennem et Falskneri at vildlede Publikums Opfattelse af en Personlighed — er absolut ikke anarkistisk, snarere kapitalistisk, og frem for alt journalistisk. Og Metoden lader sig ikke retfærdiggøre, selv om man i yderste Tæring vakler paa Gravens Rand.

Utilregnelighed. I en københavnsk Regerings- og Kirketidende findes et længere Interview, meddelt af en af de tilbagevendte Skuespillere fra Norge, omhandlende Fjelstrup personlig og formende sig som et særlig perfidt og ondsindet Angreb paa denne Mand. Hans Tilregnelighed drages gentagne Gange i Tvivl og begrundes for det første i hans permanente Pengemangel. Ja, hvis dette betyder Sindssyge, ser det sort ud med Skuespillerstandens mentale Tilstand. Dette være forøvrigt ikke sagt til Forklejnelse. Forretningstalent og økonomisk Sans har sit Udspring i de sletteste menneskelige Egenskaber, og Manglen deraf geraader Kunstnertemperamentet til Ære.

Som et andet vægtigt Bevis paa Utilregnelighed anføres hans (Fjelstrups) Nedrakning af alt Dansk.

Ja, er det ikke mærkværdigt, at den, der rejser blandt de djærve og handlekraftige om end lidt forlorne Nordmænd, føler Væmmelse ved Pandekagelandets fladbundede Intelligens og dets udviskede Tykmælksbegreber? Selvfølgelig benævnes saavel dette som enhver anden selvstændig Tanke eller Handling for Galskab. Hvad man ikke øjeblikkelig fatter Aarsagen til, grundet paa egen aandelig Fattigdom, slipper man saa rart nemt ud over ved at betegne som Sindssyge.

Nedskriveren af disse Linjer, der mindes Fjelstrup som et prægtigt Menneske og den bedste Kammerat, er bleven pinlig berørt af den usmagelige Opsats, og det skulde egentlig ikke forundre mig, om Manden virkelig var bleven overnervøs af at omgaas Kammerater, der som denne manifesterer „Kollegialiteten“ paa nævnte Maade.

Johs. Mortensen.

KORRESPONDANCE.

Plusieurs lettres récommandées, arrivées ici il y a quelque temps, ne sont pas acceptées par une faute, et elles sont selon cele retournées. Nous demandons aux personnes ou feuilles anarchistes à envoyer de nouveaux cettes lettres, et à l'avenir toutes les lettres, communications etc. à *Nielsen, Nørrebrogade 90, 2. o. G. København.*

A H. Zisky, Paris — Merci, Bientôt lettre.

Ekspedisjonen er: Nielsen, Nørrebrogade 90, 2. o. G. Træffes 7—8 Aften. Red. træffes Mandag 7—8.

„Staten og Individet“ af Tucker udk. Skriv til Lindstam, Skolgatan 24, Norrköping.

Nørrebros Centraltrykkeri. — Blaagaardsgade 20.